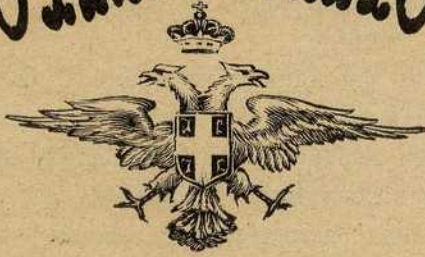


# БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ



ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину . . . . .	6 дин.
на пола године . . . . .	3 дин.
за стране земље на годину . . . . .	9 дин.

Понедељак 18. Марта 1891.

Цена је огласима 6 дин. пара од врете  
Претплату ваља слати упутицом на општински  
суд а све кореспонденције на уредника  
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ  
Неплаћена писма не примају се.

## РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

XVI. РЕДОВНИ САСТАНАК

18. Фебруара 1891. год.

Председавао Заступник Председника г. Св. Карашевић. Били чланови одбора г.г. К. Б. Михајловић, Јован Станковић, Мидов. Р. Маринковић, Коста Д. Главинић, Мих. Цветковић, Ник. Р. Поповић, Чађевић, Др. Марко Т. Лeko, Андрија Ј. Одавић, Видоје Виторовић, Лазар Дашковић, Љубомир Јовановић, Риста Петровић, Ђорђе Николић, Р. Драговић, М. Капетановић М. Јосимовић, Милутин Марковић, Филип Васиљевић, С. Азријел, Ђ. Новаковић, Ђ. Димитријевић, Јова Петковић, Јован Симић, Мат. Јовановић, Миша Николић, Гаврило Бркић, М. Велизарић, Јован Тадић, Риста Пуљевић, Дим. Најдановић, Јован Ж. Ђурић, Сима Михајловић, Милан С. Денчић.

I.

По прочитању акта истражног судије за варош Београд, АБр. 382 и 359, којим тража уверења о владању и имовном стању извесних окривљеника, одбор је изјавио, да су му Владимир Илић калфа обућарски, и Љубомир Видаковић дечко, непознати.

II.

Председништво износи на одобрење одбору усмену лицитацију држану 18. Фебр 1891. год. за набавку 4000 кв. метара тротоарских плоча одређеној према одлуци одбора од 11. Фебр. 1891. Књ. Бр. 69., и по прочитању протокола лицитације ГВр. 141 одбор је решио, да се набавка ових плоча према условима изложеном уступи Јеврему Радивојчевићу предузимачу у Широту, ако пристане да лиферије плоче један кв. метар по 10 динара а општина ако предузимач у току ове године узможе лиферивати, да прими и већу количину тротоарских плоча, према потреби својој и горњој цени. За више примљених плоча, да му се узме 10% кауције.

III.

По прочитању протокола лицитације, ГВр. 105 држане 9. Фебр. 1891. год. одбор је решио да се откопавање земље преко велике пијаце између улица Ноћајске и Војничке уступи Светиславу Јовановићу као најнижем понуђачу према прописаним условима а по цени и то: осамдесет и три паре дин. (0.83 дин.) од куб. метра, да откопану земљу носи у доњу Јованову улицу колико буде требело, а по осамдесет осам пара дин. (0.88 дин.) од кубног метра, за остатак откопане земље коју ће носити на дунавско поље.

IV.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 106 држане 8. Фебр. 1891. год. одбор је решио, да се грађење калдрме преко вел. пијаце између Ноћајске и Војничке улице уступи Петку Вељковићу, предузимачу, као најнижем понуђачу, према прописаним условима а по цени и

то: за грађење коловоза по 2.69 дин. (два дин. шездесет девет пара) од кв. метра, а за грађење тротоара по 2.22 дин. (два динара и двадесет две паре) од кв. метра.

V.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 107 држане 9. Фебр, 1891. одбор је решио, да се грађење калдрме у Писарској улици између Цариградске и споменичке улице уступи Сави Крстићу, предузимачу, као најнижем понуђачу према прописаним условима а по цени од три динара (3 дин.) по квадратном метру.

VI.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 108, држане 9. Фебруара 1891. год. за грађење калдрме у делу доње Јованове улице између Војничке и Љубичине улице, одбор је решио да се ова лицитација као скупа одбаци и друга расписе.

VII.

По прочитању протокола лицитације, ГВр. 110 држане 11. Фебр 1891. год. одбор је решио, да се откопавање земље у новопросеченој Јеленској улици уступи Живку Тришићу, предузимачу, као најнижем понуђачу према прописаним условима а по цени од једног динара и шест пара (1.06 дин.) од 1. куб. метра.

VIII.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 111, држане 11. Фебруара 1891. год. за грађење калдрме у новопросеченој Јеленској улици, одбор је решио, да се ова лицитација као скупа одбаци и друга расписе.

IX.

Председништво износи на одобрење предлог надзорне водоводне комисије, да се набавка разних конструктивних делова од кованог гвожђа потребних при подизању извесних грађевина за нов водовод уступи друштву аустро-угарских државних железница као најповољнијем понуђачу, по ценама изложеном у акту водоводне комисије АБр. 392.

По прочитању тога акта одбор је одобрио у свему овај предлог надзорне водоводне комисије.

X.

Одборник г. Коста Д. Главинић, као члан надзорне водоводне надзорне комисије, услед напада путем штампе на савесност и законитост рада водоводне комисије од стране неких предузимача, — објављује одбору, да је напад неправедан и да га водоводна комисија не заслужује, пошто иста савесно и законито дужност своју врши.

По саслушању тога објашњења, које је г. К. Главинић учинио на основу оригиналних по-

пуда, протокола оферталне лицитације, уговора са предузимачем А. Кенигом и осталих званич. акта, одбор је изјавио да је са објашњењем г. Косте Д. Главинића, — члана надзорне водоводне комисије као и са радом надзорне водоводне комисије задовољан и решио да се пређе на дрвени ред.

XI.

Услед акта члана Суда г. Милана Банковића, којим је тражио, да се реши питање о томе, који ће од чланова суда заступати председника општине вар. Београда, одбор је решио, да г. Св. Карашевић члан суда, од сада па до избора председника заступа у свима пословима председника општине Београдске.

О овоме да се извести надзорна државна власт.

Одборско повереништво, изабрано у седници одборској држаној 28. Септембра 1890. год. АБр. 2058/90. Књ.Бр. 419/90. ради проучавања нове понуде Периклеса Цикоша из Милана за грађење и експлоатацију трамваја у вар. Београду и његовом атару, — поднело је следећи пројект уговора одбору општинском на одобрење:

## У Г О В О Р

ЗАКЉУЧЕН ИЗМЕЂУ ОПШТИНЕ ВАР. БЕОГРАДА И Г. ПЕРИКЛЕСА ЦИКОША ИЗ МИЛАНА, У ИТАЛИЈИ, О ГРАЂЕЊУ И ЕКСПЛОАТИСАЊУ ТРАМВАЈА У ВАРОШИ БЕОГРАДУ И ЊЕГОВОМ АТАРУ.

A.

## Општи услови

I.

На основу решења општинског одбора од ..... општина београдска уступа господину Периклесу Цикошу из Милана концесију за грађење и експлоатисање трамваја са коњима и механичном снагом (т. ј. паром, ваздушним притиском и електрицитетом) у вароши и његовом атару и то за време од четрдесет и пет година (45).

Трајање концесије рачунаће се од дана званичне колаудације и предаје свију трамвајских линија саобраћају, и по изјављеном или ћутке добивеном одобрењу од стране свију надлежних власти.

Концесионар је обвезан да овај трамвај сагради о своме трошку, а исто тако да га

за време концесије и експлоатише о својој трошку а у своју корист.

## II.

Предузеће ће носити назив: „Београдска варошка железница“ биће протоколирано код трговачког Суда, и повиноваће се, као све остале фирме у Србији, у Краљевини постојећим законима и наредбама надлежних власти.

Законито седиште предузећа биће: Београд.

## III.

За трамвајске линије по варошким улицама употребљаваће се коњска снага; линије пак за Топчидер и дуж Саве за пренос еспана, као и оне, за које би се нашло да је то удесније за саобраћај вучење биће махинама.

## IV.

Општина се обвезује да „Богојављенску“ улицу о својој трошку доведе у такво стање, да се у њој могу шине полагати, или да издејствује потребно одобрење, да се линија трамвајска може спровести кроз доњи град до „Душанове“ улице. Али, пошто би ово била привремена линија, општина је дужна да најдаље у року од 5 (пет) година доведе „Богојављенску“ улицу у употребљиво стање за трамвај.

Остале улице, којима ће трамвај пролазити, у таквом су стању да се шине могу по њима одмах полагати.

Општина пак дозвољава концесионару, да може за превоз путника са савске линије на гарње Градско поље, саградити и „Drahtseilbahn“.

Општина ослобођава концесионара и трамвајско предузеће од сваког општинског приреза.

## B.

**Детаљни услови**

## I.

Уступљене линије учртане су у приложеном плану варошком, који план подписују обе уговорачке стране, а јесу ове:

1. Са коњима (или махинама ако и где надзорна власт то одобри.)

Од пристаништа пароброда, Савском улицом до „Савског стоваришта“, овом улицом до улице која је у продужењу насипа од железничке станице, па насипом до железничке станице.

Ова је линија привремена, и она ће служити само дотле док не буде већ готов, а онда мора ићи савском обалом, почев од града и Савакапије до пресека са насипом који води од железничке станице ка обали савској.

2. Са коњима:

Од железничке станице споменичком улицом до „Славије“; у вези са крагујевачком улицом.

3. Са коњима:

Од „Славије“, крагујевачком до Обренове улице, Обреновом, марвеним тргом (у продужењу фишегцијске улице), Марковом, краљ Милановом, цариградском, преко позоришног трга, Васином, Узун-Мирковом, горњим градским пољем, богојављенском, на Савакапију, а одавде савском до паробродског пристаништа.

4. Са коњима:

Сајужна линија од краљ Миланове, Марковом, марвеним тргом, фишегцијском улицом до тркалишта, па по новом друму до новог гробља.

5. Махинама:

Топчидерска линија од раскршћа улица споменичке и кнез Милошове па овом и топчидерским друмом до самог Топчидера.

6. Са коњима или махинама:

Од гостионице „Српског Краља“ доњим градским пољем, обилазећи градски терен, до Душанове улице, па овом, видинском болничком палилудским тргом и ратарском улицом до тркалишта.

## II.

Концесионар обвезује се започети радове најдаље у току од три месеца рачунајући од дана кад буде писмено извештен,

да је надлежна власт потврдила уговор. У случају да концесионар не би у реченом времену започео радове, губи и кауцију и право на концесију.

Концесионар обвезује, се саградити и предати саобраћају све горе поменуте линије (осимизмена које би се утврдиле споразумно између општине и концесионара) најдаље за 2 године од дана када му улице и друмови буду предати

## III.

Све линије биће саграђене по пројектима које треба општински одбор да одобри. Ове пројекте по одобрењу потписаће општинска власт и концесионар.

Оригинални планови чуваће се у општинској архиви, а концесионар ће се служити само одостовереним копијама које су израђене о трошку концесионара.

## IV.

По улицама које су уже од 8 и по метара између тротоара поставиће се само једна пруга а у оним улицама, које су шире од 8 и по метара између тротоара моћи ће се поставити и две пруге.

## V.

Концесионар обвезује се обдржавати у добром стању калдрму између шина. У случају да би се калдрма покварила због нивелације, концесионар ће поставити о свом трошку колосек по новој нивелацији а без икакве накнаде за то. Концесионар је обавезан одржавати чистоћу између шина и по 30 сантиметара са сваке стране.

Концесионар ће моћи кратке нове линије градити или већ саграђене премештати само са одобрењем општинског одбора, такође о својој трошку.

## VI.

Концесионар се обвезује, да грађење трамваја тако врши да се јавном саобраћају што мање смета.

**ПОДЖИСТАК****РАЗВАЛИНЕ ВИЛДЕНФЕЛСА**

ПРИПОВЕТКА

**Ф. ГЕРШТЕКЕРА**

Превод с немачког.

(НАСТАВАК — 3)

„Није он тако хрђав, као што мислиш, рече девојка, истина мало је суров, та он је по свету много путовао, а можда је зато узео зуб на мене, што нећу да се удам за онога коме ме је наменуо. Та он и отац добро познају Розу и знају да, како она каже, онако мора бити па ма шта било.“

„Они ће те дотле наговарати —“

„Не бој се, на једно уво примим на друго пустим, до срца ми не допиру њине речи. Ослободи се само на мене. Сад већ морам ићи. Ис-

чушаће звонце! Мора да је много гостију дошло. Збогом Бруно —“

„Кад ћемо се опет видети?“

„Хоћеш ли ти бити још сутра у вече овде?“

„Хоћу, али зар да цео дан —“

„Буди сутра у јутру око 9 сати на путу ка развалинама, можда ћу моћи на по сата доћи. Радним даном имају људи више посла а ми више времена Сад збогом Бруно. Пољуби се и отрча кући. Није могла да уђе неопажена у кафану јер јој је отац баш тада, с бокалом у руци, изашао из подрума и са врата поче љутито:

Шта? Зар ти нисам забрањено да се с тим „племенитим гољом“ састајеш? Ипак си се сада с њиме разговарала! Кроз подрумски прозор видео сам вас!

Није он ништа крив шта је племић. Зар би ја била што крива кад би и ми били племићи.

Али он нема ништа осем своје отмене главе, псоваше кафеџија, мислиш ли да он нас не презире.

„Да је горд, неби облетао око механичке ћерке“, одговори девојка.

„Једном речи не трим да се с њим састајеш.“ Кад сам га понудио да ступи у моју рад-

њу и постане домаћин, шта је он на то одговорио? Не може да увреди своју породицу! Дођавола! Немају ни леба да једу, а она матора, напуњена бароница носи ону стару отрцану свилену хаљину само нека је свила и чипка, па још и перо и цвеће за шеширом. Ако ми још једном пређе преко прага, Боже ми прости, пре ће изаћи него што је ушао.“

„Али отац. —“

„Одлази! У соби је пуно гостију а ти се проводиш у ајалији са тим нитковом; вуци се унутра и понеси овај бокал — биће боље.“

Роза за тренутак стаде; крв јој се при последњим речима у жилама следи и неком чудноватом жестином севаху јој очи — али то беше њен отац — није му се смела противити. Са тешким уздахом, који јој се из дна душе оте, узме бокал и упути се на посао, а кафеџија Павле Јохус, не бринући се баш много за госте своје, оде у своју собу и закључа се.

Павле Јохус дуго времена није баш уживао најлепши глас у Велхајму и ретко му је ко могао бити присни друг. Беше суров, ћутљив а имао је и ту хрђаву навику, да кад с киме говори, не гледа човеку у очи, но час у једно

## VII.

Места где се буде радило, морају бити ноћу осветљена, а по потреби и чувана нарочитим стражама.

Концесионар ће се повинovati свима правилима и наредбама, које полицијска власт буде издавала у интересу јавне безбедности.

## VIII.

Концесионар се обвезује да поправи о свом трошку све штете, које би при грађењу трамваја нанео цевима за водовод, осветлење и свима другим оваквим грађевинама.

## IX.

Линије ће се предати јавном саобраћају пошто их надлежне власти испитају и одобре. Али та инспекција мора следити најдаље за 15 дана пошто концесионар буде тражио од надлежне власти да изврши преглед — а у других 15 дана, општина је дужна да саопшти концесионару своје примедбе, које би условљавале дозволу саобраћаја.

Ако се по истеку тога рока не учине никакве примедбе, па било да општина одобри или не одобри саобраћај оних линија, за које би концесионар јавио да су потпуно готове, узима се да је концесионар овлашћен да их преда саобраћају без икакве друге формалности.

## X.

Општина има право контроле над грађењем и квалитетом потребног материјала, и да нареди извршивање радова по плану и наредбама претходно утврђеним.

## XI.

Спорове међу општином и концесионаром о доброту материјала и конструкције, решаваће г. министар грађевина и то без апелате.

## XII.

Правила за службу и саобраћај под-

час у друго раме. Поред тога знало се је у вароши, у којој ни једна породична ствар не може бити тајна, да је он своју покојну миду и љулку жену увек тукао и с њоме хрђаво поступао, која се је услед тога а и због брига за оистанком полако али сигурно гробу приближавала.

У то је време Павле Јохус са својим имањем јако посрнуо; картао се и много новаца изгубио, услед чега се је пићу одао, те му је ретко кад какав поштен гост у кафану долазио а по вароши се простирао и такав глас, да ће му се у скоро кућа за дугове на добом продавати.

Његов син од прве жене, Фрања, био је међутим на страни; није могао да се са својом маћехом слаже, јер је ова хтела да га сачува од оног, од чега није могла свога мужа. Био је вештак, како он говораше, челикорезац и литограф и имао је намеру, да се као такав на Рајни настане.

Кад му је умрла жена, онда је тек Павле Јохус увидео, шта је с њоме изгубио и како се је о њу огрешни. Дуго ју је жалио и за њом тужно. Оставио је и пиће. Латио се свога домаздука приљезавије, и ма да је још једнако

неће концесионар општинском одбору на одобрење, а овај је дужан да их у року од 15 дана одобри или исправи.

По истеку тог рока сматраће се да су правила одобрена без другог одлагања.

## XIII.

Цене за путничке билете ове су:

За једну возњу на ма којој (једној) линији (изузев ону топчидерску) без прелажења на другу линију плаћа се 10 пр. динарских.

Деца која се држе на крилу, неће плаћати ништа.

Војници до наредника закључно и деца до 9 година закључно плаћаће половину установљене цене. Писмоноше, разносачи депеша, ватрогасци, полицијски и општински послужитељи и чиновници, кад иду службеним послом не плаћају ништа; али у том случају у једна иста кола не могу ући њих више од чет ворице јавних служилаца, осим у случају пожара и других сличних потреба (forse majeure).

Сваки путник има право понети собом, бесплатно кофер, завежљај или што друго, чија запремина неће бити већа од 50×20 сант. а највеће тежине до 10 кила. Ове ствари мора путник држати на коленима, како не би сметао другим путницима.

За возњу на топчидерској линији плаћаће се 30 пр. дин. А за возњу из ма ког краја вароши до Топчидера плаћаће се поред горње таксе од 30 пара само још 10 пара, тако дакле да ће се за возњу из ма ког краја вароши у Топчидер плаћати 40 пара дин. односно половину (чл. XIII) али оваква возња мора бити у једном и то најкраћем правцу.

## XIV.

Концесионар обвезује се издати нарочите абонама-билете за ђаке за четири возње дневно по 3 динара месечно.

## XV.

Концесионар неће имати право, да тра-

жи какве оштете од општине у следећим случајевима:

а) Ако јавна кола без зле намере, по случајно, буду покварила шине или пругу.

б) Ако за неко време а по полицијској наредби буде прекинут саобраћај трамвајски, услед потребних радова око калдрмисања или поправке водовода, постројења за осветлење и т. д.

Али овај прекид не може трајати дуже од деведесет (90) дана, и у таквим случајевима концесионар ће моћи, са одобрењем општинског одбора, о своме трошку привремено положити шине у којој суседној улици.

в) Ако по наредби надлежних власти, буде за неко време прекинут саобраћај приликом јавних светковина и прослава. Али овај прекид не може трајати дуже од три (3) дана

г) Неће имати права на накнаду ма какве штете од општине ни у коме случају сем ако би општина са својим радом противним обвезама њеним у овоме уговору оштетила концесионара.

## XVI.

При потпису уговора концесионар ће положити кауцију од 20.000 динара, било у новцу било у српским државним хартијама. Ова кауција вратиће му се када све напред побројане линије буду примљене и предате саобраћају.

## XVII.

Уговор овај важи за концесионара од дан кад буде потписан, а за општину од дана, кад га надлежне власти одобре и потврде.

Ако постављање линија на којима ће бити теглење коњима или машинама, буде зависило од одобрења владе, општина се обвезује, да ради те да се то одобрење издејствује.

## XVIII.

Ако концесионар не буде испуњавао оба-

мало гостију имао, ипак се чинило, као да му се имовно стање мило по мало поправља. О продаји куће не беше више ни речи шта више и дугове је мало по мало исплатио.

Кад је Роза дорасла да је могла сама госте служити, привукла је љубазношћу својом приличан број гостију. У опште је ова млада девојка за своје године била необично одлучна и лепа, због чега су је Велхајци и прозвали лепотицом.

Али одкуд Јохусу толико новаца? Та сваки је могао знати да му радња није могла толико доносити. За последње 2 године куповао је виноград за виноградом. Једни говораху да му је син донео доста новаца са стране; веки опет да је Јохус последно нешто — али од Јохуса то нису могли дознати, јер је сад више но и кад био повучен и ђутљив, али што се не може порећи, уредан и добар домаћин. Новац није расипао и траћно као пре, ма да је сада вештаче, него је разумно њиме располагао и пошто није никоме ништа више дуговао, то се није никога ни тичало, од куда му.

Фрања син му, није дуго остао у кући и говорило се као да хоће за себе да живи у Велхајму. Но ако је о томе и мислио, морао је

тај план напустити с тога, што му ово мало место неби могло давати довољно посла. Довео је са собом и друга, младића из Берлина, који се је врло лепо одевао, увек рукавице носио и наравно после првог дана смртно се у Розу заљубио па ју је чак и просио, у чему га је њен брат својски потпомагао. Роза га међутим одмах с почетка није могла трпети јер је имао на себи нечег одвратног и безобразног, а кад га је Роза сасвим јасно и одлучно одбила, морао се је најпосле сасвим оканути.

Услед тога се је Фрања јако посвађао с Розом и пошто се никако нису могли слагати, преседе се обојица у већу варош Хеленхоф, сат и по од Велхајма и даље од Рајне. Тамо се настане. Фрања је кад и кад долазио у Велхајм и никад није пропуштао да својој сестри о другу своме говори, но увек узалуд.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

везе назначене у одељку Б. под П. мора платити у име казне :

За прво тромесечје одлагања по	100 дин.
За друго „ „	200 „
За треће „ „	500 „
За четврто „ „	1000 „

и то за сваки километар несвршен, од сваке линије недовршене а без апелате.

Осим тога концесионар ће изгубити концесију и своју кауцију, ако и после ове четврте казне, не доврши линије у року од месец дана.

У случају нетачног исплаћивања казне, општина ће је наплатити из кауције, а концесионар је дужан, да ову у року од 10 дана допуну до 20.000 дин. Не учини ли концесионар то у прописаном року, општина ће потребну суму наплатити из непокретног или покретног имања трамвајског предузећа.

Ако би била немогућна ова наплата, концесионар изгубиће кауцију и концесију и цела имовина предузећа припаће општини. По себи се разуме, да ни једна од ових казни, неће се моћи применити у случају неодољиве силе. (force majeure).

#### XIX.

По истеку концесије, концесионар је дужан да преда општини у добром и у потпуно упо требљивом стању цео материјал покретан и непокретан (као: све линије, зграде, теглећу стоку, машини, кола и т. д.) без да на њима буде каквог терета, или обавеза, а разуме се без икакве накнаде за то од стране општине.

#### XX.

Ако за 15 дана по коначном одобрењу концесионар не би отворио линије јавном саобраћају, или ако се саобраћај на једној линији прекине за три дана узастопце, општина ће у оба случаја имати права да отвори саобраћај на рачун концесионара.

#### XXI.

Особље које долази у додир са публиком, мора да буде српске народности, или барем добро познавати српски језик. Ово особље ће носити униформу, коју општина буде одобрила.

#### XXII.

Преписка између општине и концесионара водиће си само на српском језику. Тако исто биће српски написани и сви надписи на колима, уреди, објаве, билети ит.д. Општина ће моћи тражити од друштва, да на колима буде намолован и општински грб.

#### XXIII.

Концесионар се обвезује да набави бар једна пристојно украшена мртвачка кола за пренос мртваца од Обренове улице до Новог гробља.

Облик ових кола као и систему домотива и обичних кола, има да одобри општински одбор.

У мртвачким колима мора бити осим места за мртвачки сандук још осам седишта за свештеника и најближе сроднике.

За оваква обично украшена мртвачка кола, плаћаће се за одлазак и повратак од и до Обренове петнаест (15) динара.

За боље украшена мртвачка кола, плаћаће се 30 дин. а за и од ових боље украшена мртвачка кола плаћаће се 50 дин. (педесет динара).

За свака обична кола са 32 седишта, која би ишла уз мртвачка кола, плаћаће се за одлазак и повратак 10 динара.

Пегина таксе за мртвачка кола припада општини.

Сиротињу која не плаћа ни пренос ни укоп (гробницу), концесионар мора преносити бесплатно.

А она сиротиња, која добија од општине амо бесплатан пренос, плаће ће за мртвачка кола само половину прве таксе од 15 динара, дакле 7 и по дин.

Концесионару се пак дозвољава, да може преносити и по два мртваца за које се пренос не плаћа, ако се деси да је погреб у исто време, али ни у ком случају не сме се ишчекивати док се донесе и други мртац, већ ако је један ту, мора се он одмах и преносити.

А за пренос оваких мртваца, утврђује се време од 10—12 пре и од 2—4 часа по подне.

#### XXIV.

Концесионар ће одговарати за сваки не срећни случај, проузрокован у време вођења непажњом персонала (особља) или због трамвајске конструкције.

#### XXV.

Концесионар има право првенства на устројство и експлоатисање свију трамвајских линија у атару општинске београдске, али само под иначе једнаким условима.

Рок трајања концесије за ове нове линије, утврдити нарочитим уговором.

#### XXVI.

Сви спорови између општине и концесионара решаваће се изабраним судом за који ће свака страна бирати по двојицу судија, а ови изабрати председника, ако се обе стране неби сагласиле саме у избору председника.

#### XXVII.

Трошкови око потврђивања уговора падају на терет концесионару.

#### XXVIII.

Уговор овај написан и потврђен у два равногласна примерка, имаће свака уговарајућа страна за своје управљање.

### ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

**Билет становања.** Сви надничари без разлике рада, дужни су пријавити се општинском суду, где ће доказати, да се занимају надничењем и пријавити улицу и кућу свога становања. Таквима ће суд издавати билет становања ако приведу још и јемство од два грађанина. Надничар мора

билет увек носити, и на захтев власти показати, као и газдама или опима, који примају исте на надницу. Газдама и осталима се обраћа најважније, да у надницу не примају надничаре, док им билет не покажу, а који га нема, треба га власти одма пријавити или упутити суду општинском, где ће билет добити. Све ово важи и за праље.

Ко овако не учини одговараће по закону.

**Трамвај.** Ових дана одборско повереништво свршило је свој рад око проучавања понуде Периклеса Цикоша из Милана у Италији за грађење и експлоатисање трамваја у вар. Београду. Одборско је повереништво израдило и нацрт уговора, који би се имао са понуђачем закључити, а који нацрт уговора у данашњем броју у целини доносимо.

О претресу нацрта овог уговора већ се две одборске седнице баве и има изгледа да ће се исти са врло малим и незнатним изменама примити, те ће се према томе у кратком времену улепшати Београд и са овом модерном установом.

Као што се из нацрта уговора види, услови су врло повољни а цене вођења тако ниске да ће сваки моћи целу варош и Топцидер за багателу обићи.

По уверавању понуђача можемо се надати, да ће се већ на јесен ове године неке линије пустити у саобраћај.

**Седнице.** У прошлим двема недељама држано је седам одборских седница. У двема последњим претресан је и нацрт уговора за трамвај. Данас ће се држати редовна седница са овим дневним редом:

1. Хитне ствари.
2. Лицитације
3. Продужење претреса уговора о трамвају.
4. Извештај одборског повереништва за грађење основне школе.
5. Избор грађана за пријем и оцену ствари које ће набавити за војну потребу у 1891. год.
6. Накнадни избор грађана за присуствовање при испитивању криваца код истражних власти.
7. Уважење оставке чланова одбора цркве Светога Марка и избор других чланова.
8. Извештај одборског повереништва за преглед рачуна пописног повереништва суда општ. београдске.
9. Извештај пописног повереништва суда општинског о свршеном раду и накнадно одобрење нужних издатака.
10. Акт управе вароши Београда о апсанама.
11. Молба друштва за помагање и васпитање сиротне, а ипуштене деце да се његовим учитељима даје додатак из општинске касе.
12. Молба народног позоришта за помоћ.
13. Молба друштва за улепшавање савскога краја.

- 14., Акт духовнога суда о цркви Св. Александра Невског
- 15., Акт Министра народне привреде о установљењу више поштанских и телеграфских станица у Београду.
- 16., Предлог г. К. Главинића одборника за осигурање општ. зграда и халачијевих планова.
- 17., Избор повереништва за израду правила за кланицу.
- 18., Реферат контролног одсека о поништавању бобичавог меса
- 19., Извештај о приходу новог гробља.
- 20., Молба фабрике палидрваца, да се ослободи плаћања кирије.
- 21., Жалба касапа противу правила за клање стоке у Београду.
- 22., Предлог г. Раденка Драговића одборника да се стенографске белешке штампају у Општ. Новинама.
- 23., Понуда А. Ђ. Кумануди, Соломона Леви и Хајима Азријела за откуп њихових кућа или узимања истих под кирију.
- 24., Молба Алексе Матића телала.
- 25., Предлог г. Андре Одавића одборника, да се одборници који не долазе на састанке казне и у новинама објављује.
- 26., Молба Ђоке Торбаревећа трг. оvd. за месно кафанско право.
- 27., Молбе и уверења.

## ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА.

**Бугарска.** — Ото Билиг представник осигуравајућег друштва „Дачија Романија“ и друге некакве европске компаније, поднео је одбору општине града Софије предлог, да спроведе *трамвај* кроз све улице престонице и да ову веже са предграђима Кнежево, Владаја, Драгаљевци, Подуени и друга околна села. Општински одбор усвојио је у принципу пројект Билига и назначио особену комисију од неколико чланова одбора и неколико техничара, који ће да прегледају пројект у подробности.

Ових дана саставиће се у Софији једна комисији од инжењера, која ће на основу прикупљених података одредити програм: по коме да се објави конкурсе за општи план о канализацији вароши.

**Софија.** Ових дана добили сме на приказ „Буџет софиске општине за 1891. годину“ по коме укупна сума редовних и ванредних *прихода* износи **4, 286. 389. динара**, а укупна сума *расхода* **5, 063. 969. 25 дин.**; дефицит од **777. 580. 25 динара** у буџету вели се да ће бити покривен наплаћеним прирезима из прошлих година и зајмом закљученим 1889 године.

Основно правило сваког доброг кућења — да се расходи управљају према приходима — при склапању буџета софиске општине као да је са свим изгубљено из вида. У осталом може бити да се није могло друкчије. У престоници бугарској отпочети су послови на регулсању вароши, водово-

дима, електричном осветлењу, за који је циљ још 1889 год. направљен зајам од 10 милиона динара, на који се плаћа амортизација са интересом годишње 700.000 динара. Али огромност трошкова око таквих радова као да затхева много веће расходе него што се мислило при њиховом пројектирању и закључивању зајма. Које усљед тога, које усљед огромних плата персоналу употребљеном на општинским пословима, које усљед честих бескорисних трошкова на разна дочекивања и испраћивања којима је софиска општина највише изложена, укупна сума овогодишњих расхода попела се на такву висину да стварна сума прихода, која се ни у прошлој години није могла реализирати, изгледа сувише у минијатури према горостасном сумом расхода. Да би приход колико — толико одговарао расходу и да би се дефицит колико је могућно мањи показао, општински одбор ударио је у удвостручавање и утростручавање позиција прихода, правдајући доста наивно свој поступак „јер друкчије нема могућности да се покрију расходи.“

Међу многим другим уображеним приходима у буџету се вели: сума изванредних прихода од министарства војног увеличана је с тога, што је министарство у прошлој години заузело многа општинска места за војну школу и артиљериско сместиште, па на основу тога претпоставља се, да ће и ове године заузети још многа друга места, за која ће морати платити 1, 800.000 динара и — ништа мање. За тим се претпоставља, да ће се у овој години подићи многе куће; и на основу те претпоставке надовезују се сијасет других све са удвострученим приходима од „дозвола за зидање и дозиђивања приватних здања, од ћерамичница, од циглана, избадивања измета и мн. др. Сем овога одбор претпоставља и гласа државну субвенцију од 500.000 динара за „улепшавање“ престонице и министарство унутрашњих дела, коме је поднесен пројект буџета на потврду, одобрава поднесени му буџет с једином примедбом, да се сума од 3.000 динара која се одређује кмету на представљане општине, скине на 1800 динара. За државну субвенцију од 500.000 дин. напомиње, да ће се дати општини ако је народно сабрање одобри.

Да није оно ако могло би се помислити да министарство није ни погледало на уображене суме прихода у буџету, него да га е одобрило онако као што га је изгласао и усвојио општински одбор, али после ове оградe види се, да и оно сумња да ће се скупити толико прихода и да се у опште мора претпостављати, јер иначе нема могућности да се — бар пред светом — покрију расходи, који су на жалост истинити и ослобођени сваке хипотезе.

Према овом новом буџету на сваку живу главу у бугарској престоници: било човека или жене, малог или великог, детета у дупку, или колевци, долази по 180 и више динара годишње! Познавајући економско и привредно стање већине становника

бугарске престонице, ми можемо с поузданошћу рећи да се уображена сума прихода неће скупити, да ће се наведена сума расхода доиста утрошити, а можда неће ни достићи, и да ће се кроз кратко време морати опет потражити банкарске радње за нове милионе, којима ће овога пута бити главан циљ покриће дефицита.

Знајући добро каквом суновратицом свршавају све општине, које праве зајмове у циљу покрића дефицита, ми не можемо завидети улепшању града Софије, јер ће га то улепшање упропастити економски и финансијски.

## РАЗНО

**Војена снага у Кини.** (СВРШЕТАК). Садашња организација војске оснива се на стару т. ј. на оцу, коју је увела у живот има воћ неколико столећа, владарска кућа „Манџу.“ У оно доба војска је била подељена на 4 корпуса, који су се по боји заставе и називали бели, жути црвени и плави корпус. Сваки је корпус бројао — 5000 ратника. Доцније овим 4 придодаше још други четири, па даље док 1881. год кинеска редовна (?) војска није бројала 250.000 ратника. Сем ове војске у доцније доба устројише и неку врсту народне војске „Лу-синг“ која броји око 680,000 ратника. Ова народна војска налази се већим делом на папиру, а и оно што постоји оружаном је копљама и штитовима. У случају потребе ова војска више би сметала но помагала.

Данас Кинеска редовна војска броји од 120 до 160000 војника, који су одлично оружани, прилично извежбани, а под командом страних официра. Велика је незгода што је та војска размештена по удаљеним границама огромног царства, тако да оно што остаје у Пекингу, једва би могло да сиречи какав грађански устанак а камо ли да одбрани престоницу од каквог нападаја са стране.

О једној брзој концентracији не може да буде ни говора, пошто уређених друмова и нема, само воденим путем дало би се нешто и постићи, али Кина осим неколико ратних лађа, нема никаквог уређеног паробродског друштва. Набавка потребне количине хране за једну оперативну војску текла би тако, да би поједина одељења морала да скапају од глади. Кинеска влада ради сада живо на уређењу војске. Изгледа као да увиђа своје мане, да види своју слабост. Оружала је и разместила војску дуж руских граница. Они се Русије највећма боје, они стрепе да би могло у скоро то „небеско царство“ да се преобрати у „земаљско!“

Н. Ђ. И.

## ПОСЛЕДЊА КРИЗА У ЛОНДОНУ

За не пуну годину и по четири главна светска трга: Берлин, Париз, Лондон, Њу-Јорк, претрпела су боне ударе, у

којима се огледа кривична пресуда извршених преступа.

У Паризу је пропао *Comptoir d'Escompte* што је хтео да диктира закон произвођачима и потрошачима бакра; Берлинска берза пролазила је кроз мучну кризу, што је — верујући у извештачено успевање домаће индустрије са њепим заштитним режимом — била тако рећи заглавена акцијама индустријских друштава и банака, које су се по врло високу цену продавале; — Американци су добили *Silver Act* и бил *Mac Kinley*-а, којима је изопачен услов њиховог трга, раздражено сие кулисање и лата лажна цена акцијама железница, које не доносе никакву дивиденду; у Лондону опет низ погрешака је врло дугали највећи узрок тешкоћа састојао се у претераности кредита, који су европски капитали, помоћу својих посредника, отворили Аргентинској републици.

Ми овде ограничавамо број чинилаца, који су се поступно развијали и задавали тешке ударе великим светским трговима. То чинимо поглавито с тога, што би и нас подробно излагање одвело далеко у прошло годишње догађаје, који су мање-више из раније познати нашим читаоцима.

Па ипак морамо да се осврнемо бар на догађаје при свршетку 1890 год., како би боље могли да оценимо данашње стање, које се управо оснива на тим догађајима.

\* \* \*

Од свију напред споменутих удара најсилнији био је новембарски удар у Лондону.

Ми смо напред споменули неке чиниоце, који су се, или за себе или удружени с другим, поступно компликовали и припремали догађаје. Али сем тих чинилаца има многих других, много даљих, много скривених, који су не мање утицали на већ нездраву стање прве енглеске банкарске куће, која је управо и пренела кризу на све главније европске тргове, а поглавито на лондонски трг.

Тако на пример премештање или боље рећи деградација капитала, које се врши непрестаним обнављањем државних зајмова облигација вароши, хипотекарних банака, или индустријских друштава имало је такође свога посредног утицаја на заплет финансијских тргова. Гомилање капитала данас се врши много лакше и много брже но издава до данас; у времена изнемоглости, која обично следују за периодама сјајних успеха, капитали бивају плашљиви и теже више да буду уложени привремено на берзи, или у куповању разних покретних вредности, у место да потраже излаза у индустрији и трговини. Такав се је имено случај догађао у прошлој години. Успоравање у великим предузетим јавним радовима у Европи, премаз железничке мреже у Пруској у државне руке имале су такође свога утицаја на обрт стања. Услед оваквог стања у Европи интересна стопа почела је знатно да опада; владе не само Немачке, Енглеске, Русије него и другостепених држава кори-

стиле су се овом угодом да изврше замену својих зајмова. Банкарски опет користили су се европским миром и намамили које сензационим перспективама, које услужном — поткупљивом — пресом, лаковерну публику да улаже свој новац у предузећа и зајмове који нису пружали довољне сигурности за њу. Тако је и Грчка па и сама Португалија могла да пласира своје зајмове по цену која можда је одговарала течају на тргу али није одговарала опасностима које изгледају за повериоце.

Па ипак, поред све несигурности европских тргова, опасност се је јавила са оне стране Атлантике; из земаља Јужне Америке, које карактеришу несталност политичку и у којима највише избија на површину одсудно презирање основних услова доброг финансијског управљања.

По својим трговинским односима Енглеска је за дуго била банкар ових земаља; она је ту градила железнице, оснивала банке, давала зајмове. Све док је она била једини господар ових тргова, она је могла да принуђава Аргентинце на извесне уздржљивости, али кад су се јавили немачки и француски банкарски и предузимачи са својим капиталима и утакмицама; кад је извоз из Плате узео велики размер у напредовању, — дотле мирне — радине — становнике снашао је некакав наступ за глумом величином и огромним богаством. У претераности наступа ови су држали да је довољно само покренути машину за штампање новчаница обвезница народног, провинцијалног и хипотекарног дуга па да се створе стварне — истините — вредности. Јадници, веровали су да се све може обратити у папир; и земља и куће; Европа им се показала благонаклони зајмодавац да есконтину и садашњост и будућност своје земље.

У свима зајмовима и пословима аргентинаца највише су били ангажовани Енглези, а на првом месту банкарска кућа *Baring Brothers and Coy.* Као непосредни узрок кризе сматрају се послови на водама Буенос Аероса, услед којих лондонска кућа Баринга имала је да исплати другу половину својих акцепата из Буенос-Аероса, повучених од агента јој *C. B. Hela*, у 100 мил. дин. Међутим пасива Баринга већ је достигала близу 500 мил. динара, са огромном сумом повучених трата из Буенос-Аероса. Ну, можда ови неби били доведени до стања у коме су дошли, да је ситуација Енглеске банке била повољнија.

На неколико недеља (1. јула 1890 год. после угушене револуције, која је крвљу запљускала улице Буенос-Аероса и донела пад председника републике Јуареза Селмана, Енглеска је банка подигла своју есконтину стопу на 5%. И ако тадањи биланс банке није оправдавао ово подизање есконта свет је веровао у мудрост и основане — здраве — разлоге гувернера банке г. Лајдрдела. Ово поверење поколебао је глас, да је г. Лајдрдел световао Барингелима да ограниче мало своје пријеме, о којима се

већ пре тога наговештавало, како су јако ангажовани у аргентинске послове, како република није у стању да исплаћује купоне са прошлим и приспелим роковима, како је она дотле исцрпела своје финансијске изворе да нема одкуда да исплаћује ни најнежније потребе из Европе у металном новцу, како се услед таквог стања воде преговори за нов зајам републици и како је криза на прагу, а ехо ове одазваће се много силније него што се мисли на главну банкарску кућу у Лондону. Повуке агента Баринга — *C. B. Hela* из Буенос-Аероса на лондонску кућу већ се нису више тражиле и примале као пређе, јер се доста јасно примећавало, како је ових сувише повучено, и свет је почео јавно да говори како је та и та банкарска кућа заплетена у аргентинске послове, да ће мучно испливати. Пасива куће Баринга износила је тада 525 милиона динара.

У почетку јесени финансијска атмосфера у Лондону била је бурна; при крају октобра пале су пет већих кућа. У Њу-Јорку при крају октобра букнула је ужасна берзанска криза, која је гомилала пропасти и банкротства. Интерес на зајмове достигао је невероватну висину од 10%. Биланс Енглеске Банке показивао прекорачене границе за издавање новчаница, коју јој обележава 1844. год. акт *C'ra Роберта Пила* и *Лорда Оверстона*. Али она још није предузимала никакве мере да заштити излаз свога златног *stock*-а; док 8. новембра није изненадила финансијски свет. Под изговором како је некакав париски банкар дигао из Банке 90.000 Ф., она је подигла своју есконтину стопу на 6%. Услед овакве мере разне државне артије поле су са 1/2% у Лондону; чек пак на Лондон скочио је у Паризу на 25. 35. Већ је било тада јасно да скоку есконтне стопе пису били узрок оних заговор наведених 90.000 Ф., него критично стање куће Баринга, чији су акцепти препуњавали касе банчине, и с којима је ова имала узајамне односе. Успомена на папир 1866 год., која је донела пропаст куће *Overn Гвијни* и комп. са пасивом од 150 мил. динара — задавала је најозбиљније бриге банкарима, трговцима па и самом *Лорду Солсберију* и ови су тражили начине да избегну нову кризу.

Биланс Енглес. Банке на дан 14. новем. оказивао је знатно прекорачене металне готовине и резерве са издавањем новчаница, и с дана на дан ова је разлика бивала све већа. Док су на једној страни тражени начини и средства да се спасе кућа Баринга, гувернер Енг. Банке погађао је са Француском Банком једну позајмицу од 3 милиуна фунти стерлинга и руском владом од 1,500.000. *Times* од 15. новембра поред своје уздржљивости, да сакрије опасност, ипак је — истина замотаним речима — проговорио како је једна велика кућа у невољи. Међутим како у Паризу тако у Брислу и Берлину знали су прави узрок опасности.

Пад тако велике банкарске куће, чије је потписе признавао и примао готово цео свет; чији су послови представљали огромне цифре; са својим најпрострањенијим одношајима по свима светским трговачк. тачкама, довео би несумњиви пораз целом низу банкара и трговаца са којима су имали везе Баринги, а можда би поколебао и саму Енглеску Банку, па зато се је онако мудро ћутало у Лондону. Али су нужде, у којима се налазили Баринги, биле нагле, јер се приближавао рок 100 мил. динара повучених од С. Б. Хела из Буенос-Аероса.

(Свршиће се.)

## ОБЗНАНА

Према наредби команданга места од 11 тек. месеца Бр. 23. имају се сви они резервни официри, који нису положили заклетву 18. тек. месеца у 11 сати пре подне заклетви. Заклетва ће се извршити у канцеларији Гарнизона Београдског.

Господа резервни официри имају са собом понети и писмену заклетву утврђену својим печатом.

Г.Г. резервни официри биће обучени у произвољном оделу, т. ј. какво имају, но ако би се десило, да који од г.г. резервних официра нема никаквог официрског одела, дужан је доћи у Дивизијски штаб 13. тек. месеца у 5½ сати по подне.

Из канцеларије VII. пуковске скружене команде Бр. 2442. 11 Марта у Београду.

## ОБЗНАНА

Сходно распису господина министра војног ФББр. 775, од 1. Фебруара тек. год. овим позивају се сви регрути двогодци и петомесечари из Београда, који су регрутовани у прошлој 1890. години и оглашени за способне, да овој команди престану тачно 31. Марта тек. године, у 8 сати пре подне у Горњи град, одакле ће се упутити на одслужење свога рока у сталном кадру.

Тако исто позивају се и они регрути двогодци и петомесечари из ранијих година, који су до сада били привремено неспособни, а прошлогодишњом регрутном комисијом, пађени су за способне.

Ко овоме позиву не буде сљедовао, искусиће члан 14. закона о устројству војске.

Из канцеларије VII (београдске) пуковске окружне команде. Број 2461, 12. Марта 1891. год. у Београду.

## СТЕЧАЈ

Општини вар. Београда потребан је један цртач инжењерски.

Молбе са потребним сведоцима примаће се до 1. Априла о. г. закључно. У молби треба означити и величину плате,

испод које се молилац неби хтео службе примити.

Од суда општине Вар. Београда, 3. Марта 1891. год. А.Бр. 457.

## Општинске лицитације

У грађевинском одељењу Суда општине вар. Београда, држаће се следеће јавне усмене лицитације и то:

### I.

На дан 9. Априла тек год. од 9—12 сати пре подне за грађење калдрме са дотераним каменом у Вук Караџићевој улици. Кауција 620 динара.

### II.

На дан 9. Априла тек. год. од 3 до 6 сати после подне за грађење калдрме у Боторској улици. Кауција 3000 динара.

### III.

На дан 10. Априла тек. год. од 9 до 12. сати пре подне за грађење калдрме у Грочанској улици. Кауција 1800 динара.

### IV.

На дан 10. Априла тек. год. од 3 до 6 сати после подне за грађење калдрме са дотераним каменом у Једренској улици. Кауција 1700. динара.

### V.

На дан 11. Априла тек. год. од 9 до 12 сати пре подне за грађење калдрме са дотераним каменом и простим и грађење макадама у улици Топличином Венцу. Кауција 2660. динара. и

### VI.

На дан 11. Априла тек. год. од 3 до 6 сати после подне за грађење калдрме са дотераним и простим каменом и грађење макадама у Душановој улици. Кауција 8000 динара.

Кауције се полажу у готовом новцу или у држањим папирима.

Ближи услови, предрачуни, планови ситуациони и попречних профила могу се видети у грађевинском одељењу Суда општине в. р. Београда сваког радног дана, за време канцелариско и при лицитацији.

Од стране суда Општине вар. Београда 15. Марта 1891. год. ГБр. 258.

Суд општине вар. Београда на дан 20. Марта ове године даваће под закуп путем јавног надметања (земљиште) своје, утрину за понашу које је у 14 парчета, а има простора 400 хектара.

Лицитација држаће се у рачуноводном одељењу суда општинског, од 9—12 пре, и од 3—6 сати после подне, у које ће се време закључити.

Кауцију полажу српски грађани 300, а страни 600 дин.

Услови лицитације могу се видети у рачуноводству пре, а и на дан лицитације.

Из седнице Суда општине вароши Београда 16 Марта 1891. год. у Београду. Бр. 4170.

## БИЛЕТЕН

О РАЂАЊУ, БОЛОВАЊУ И УМИРАЊУ У БЕОГРАДУ  
Од 1—10 Марта 1891. године

### А.) О рађању

Рођено је свега 55. деце и то: 21, мушко и 34 женско. Православних 39, римских 8, евангелиских 2 јеврејских 6.

### В.) О боловању

По извешћима оvd. лекара, боловало је свега 502 лица и то од ових болести:

#### I. Од инфекциозних болести

Наступне грознице 61, првеног ветра 1, тифуса 1, морбила 17, друге инфекц. болести 2, венерије 19, сифилиса 7.

#### II. Од осталих болести

Реуматизма 24, анемије 1, шкрофула 4, запаљења мозга и коже 4, хистерије 2, епилепсије 2, еклампсије конвулзије 2, цефалалгије, 3, невралгије разне 6, разних парализа 1, мане срца 7, палпитације срца 1, лимф. аденитиса и флеб 1, катар респир. органа 115, запаљења плућа 26, запаљења плућне марамице 6, туберкулозе 33, хемоптор 2, устобоље 1, ангине 8, паротитиса 8, катара желуца 27, катара црева 20, запаљ трбушне опне 2, жутице 3, фистуле ани 1, херије 3, болести јетре, 1, колике 2, циститиса 3, матритиса и метророг. 2, Других болести секцад. 7, Болести очију 11, болести ушију 4, утриарије 4, екцема 12, псориазиса 1, фобуса 1, краста 1, друге кожне болести 2, пелтиститиса 1, запаљења костију и зглоб. 6, рана 2, модрица 3, холемитиразиса 1, осталих повреда 1, неоплазме 2, других разних болести 5.

### В.) О умирању

Умрло је свега 33 лица и то: мушких 16, а женских 17 од ових болести:

Атрофије дечије 2, маразмуса 1, апоплексије мозга и парал. 1, запаљења мозга и 4, еклампсије конвулзије 2, тетануса 2, запаљења плућа 7, туберкулозе 3, мане срца 1, запаљења желуца и прева 3, запаљења трб. опне 1, разних неоплазма 1, непознате болести 1, разне друге, болести 1.

#### По квартовима.

У палпудском 7, у врачарском 10, у теразиском 6, сава-малском 4, дорћолском 5. варошском 1.

#### По годинама

Испод једне године 17, од 1—5 година 3, од 20—30 година 2, од 30—40 година 2, од 40—50 година 2, од 50—60 година 4, од 60—70 година 1, од 70—80 год. 2.

Од ових лечено је 24 а 9 није.

ФИЗИКУС

Др. П. СТЕЛИЋ.

## СТАЊЕ ВОДЕ

### 11. Марта

Код главне царинарнице 5. мет. 84. с. мет. Пролаз испод моста 8. мет. 16. с. мет. Вода долази за последњих 24. сата 9 с. мет.

12. Марта.

Код главне царинарнице 5 мет. 90. с. мет.  
Пролаз испод моста 8 мет. 10. с. мет.  
Вода долази за последњих 24. сата 6. с. мет.

13. Марта.

Код главне царинарнице 5 мет. 98 с. мет.  
Пролаз испод моста 8 мет. 02 с. мет.  
Вода долази за последњих 24 сата 8. с. мет.

14. Марта.

Код главне царинарнице 6 мет. мет.  
Пролаз испод моста 8 мет.  
Вода долази за последњих 24. сата 2 мет.

15. Марта.

Код главне царинарнице 6.02. метра.  
Пролаз испод моста 7.98. метра.  
Вода долази за последњих 24. сата 0.02. мет.

16. Марта.

Код главне царинарнице 6.05. мет  
Пролаз испод моста 7.95 мет.  
Вода долази за последњих 24. сата 0.03 мет.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Изашао је из штампе и 8. број књижевнога листа

ПРЕОДНИЦЕ

Садржај јој је овај: Напомена (песма Д. И. Ј.); чудо са Ђуром Ковотом (Новела Матовуље); Кнез Луповици или долазак у село, комедија у два чина К. Аксакова (с руског превео М); Цветак (песма Милорада Ј. М); Дете, прича Гија Мопасана (превео Т. Ј. С); Моје песме (Р. Ј. Одавића); Крокодил, необичан догађај или пасаж у пасажу од Достојевског; Наша критика; Бешке; Напомена уредништва и власништва.

Преодница излази 3 пута месечно и то 5. 15. и 25. а кошта за Србију годишње 10 дин. за стране земље 6 фор. — Власник и уредник листа је Драгутин Ј. Илић, палидулска пијаца бр. 3. Претплата се шаље Кости Арсенијевићу, горња Јованова улица бр. 10.

О Г Л А С

Добили смо извешће, да ће се овогдишњи Ђурђевски вапаш у вароши Митровици (у Аустро-угарској) држати 27, 28. и 29. априла о. г. по новом календару. Ово се јавља нашем трговачком свету ради знања.

ПОШТОВАНИМ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Већ је на измаку и Март месец, а ниједан од поштованих претплатника није обновио претплату за ову 1891. г. Стога молимо наше п. претплатнике да исту што пре обнове, јер им

се лист, по решењу власништва, неће слати на вересију.

Исто тако молимо све општине из унутрашњости да нам дуг од целе прошле године плате и за ову обнове, јер ће им се лист обуставити.

Претплата из Београда примеће се у канцеларији листа (у здању општинском) а може се полагати и равносачима, који ће при себи имати признанице.

Претплату из унутрашњости најбоље је слати поштанском упутником.

Београдске општинске новине излазе једанпут недељно и коштају: а) за Србију 6 дин. годишње; б) за стране земље на годину 9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА БЕОГРАДСКИХ ОПШТ. НОВИНА.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО:

а) За чистење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . .	0.40 д.
б) За неуздан шпархерд . . . . .	0.40 „
в) За уздан . . . . .	0.80 „
г) За велики уздан шпархерд у гостионици . . . . .	1.00 „
д) За чистење димњака од два спрата . . . . .	0.40 „
е) За чистење простог димњака . . . . .	0.20 „
ж) За чистење чункова до 2 и по метра уједно са пећима . . . . .	0.20 „
з) За чистење чункова од 2 и по метра на уједно са више пећима . . . . .	0.40 „
а) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . .	1.50 „

II. ИЗВОЖЕЊЕ ВУБРЕТА:

а) За собу и кујну или мањи дућан са собом . . . . .	0.20 д.
б) 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом . . . . .	0.60 „
в) 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале . . . . .	1.00 „

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЛАРА И НУЖНИКА:

а) Од кубног метра . . . . .	12.00 д.
б) Од акова . . . . .	0.50 „

IV. ПСЕТАРИНА:

а) Марка за пашче за годину дана . . . . .	3.00 „
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1. динар.	

V. ГРОВАРИНА:

а) Гроб за децу . . . . .	7 дин.
б) Гроб за одрасле . . . . .	12 „
в) Мала гробница . . . . .	555.2 п. д.
г) Велика гробница III реда . . . . .	998.39 п. „
д) Велика гробница II реда . . . . .	1099.32 п. „
е) Велика гробница I реда . . . . .	1684.57 п. „

VI. МРТВАЧКА КОЛА

а) Мртвачка кола стара са 2 коња . . . . .	12.90 д.
б) Мртвачка кола нова са 2 коња . . . . .	36.90 „
в) Мртвачка кола нова са 4 коња . . . . .	72.90 „

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

а) За свирање муш. оркестара по казанама, баштама и т. д. од концерта до . . . . .	5 д.
б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта . . . . .	5 „

в) За свирање женског оркестра (Дамен-Канеле) 20 „

II.

а) За 1 играчку у локал I-ог реда . . . . .	15 д.
б) За 1 играчку у локал II-ог реда . . . . .	10 „
в) За 1 играчку у локал III-ег реда . . . . .	„

III.

а) За панораму на дан . . . . .	5—10 д.
б) За разне представе и показивање вештина, дневно . . . . .	10—50 „
в) За менаџерије и музеуме . . . . .	5—15 „
г) Циркус од представе . . . . .	10—20 „
д) За забаве „Тингл-Тангл“ т.ј. (певање, свирање и представљање) од вечера . . . . .	50— „

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

V.

За воду на савској пумпи.

а) Буре од 3 акова . . . . .	00.5 дин.
б) Буре од 6 акова . . . . .	00.10 „
в) Буре од 9 акова . . . . .	00.15 „

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 8. до 14. Марта 1891. године.

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 в. просечна цена
КИЛОГР.		дин.
	Брашна пшенична . . . . .	—
	Брашна кукурузна . . . . .	—
240 219	Пшенице . . . . .	15 80
173 294	Кукуруза . . . . .	11 50
105	Ражи . . . . .	15.—
	Ђумура дрвена . . . . .	—
5.567	Јечма нова . . . . .	12.—
101 355	Овса . . . . .	13.—
1.451	Јабуска . . . . .	32.—
3.166	Пасуља . . . . .	31.—
15 868	Кромпира нова . . . . .	12.50
68 374	Арпаџика . . . . .	12.20
8.043	Црна лука . . . . .	6.—
40	Меда . . . . .	70.—
202	Ораја . . . . .	25.—
„	Грожђа . . . . .	—
„	Крушака . . . . .	—
209	Бела лука . . . . .	65.—
20.000	Костију . . . . .	—
40.280	Угљена камена . . . . .	—
18.597	Шљива сувих . . . . .	52.—
37.090	Сена . . . . .	4.50
2.390	Сламе . . . . .	2.50
300	Масти . . . . .	120
30 000	Цемента . . . . .	—
313	Длаке говеђе . . . . .	—
1.867	Сира . . . . .	60.—
496	Кудеље . . . . .	—
762	Коже . . . . .	—
223	Катрана . . . . .	17.50
497	Црева урађена . . . . .	—
	Сочива . . . . .	—
19.403	Свиња дебелих . . . . .	85.—
	Рибе фришке . . . . .	—
	Сува меса . . . . .	—
59 530	Креча . . . . .	3.60
	Меса говеђа сиров . . . . .	—
262	Рена . . . . .	—
	Камена проста . . . . .	—
10 200	Дрвенарије разне . . . . .	—
24.859	Вина . . . . .	40.—
130	Ракије комове меке . . . . .	72.—
1.188	„ шљивове меке . . . . .	60.—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.